

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Buitenlandse Zaken
De heer prof.dr. U. Rosenthal
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

Datum 21 juni 2012
Betreft Regeringsinzet inzake Brighton Verklaring
Kenmerk 150595.02u

Geachte heer Rosenthal,

Op 23 mei 2012 is de Brighton Verklaring inzake de rol en toekomst van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens formeel vastgesteld in het Comité van Ministers van de Raad van Europa. De commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties (ESO) is bij verschillende gelegenheden in overleg getreden met de regering over haar inzet bij de totstandkoming van deze Verklaring.

In het beleidsdebat over de toekomst, rol en bevoegdheden van het EHRM van 13 maart 2012 is door de Kamer over deze regeringsinzet gesproken met de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Veiligheid en Justitie en van Buitenlandse Zaken. Naar aanleiding van dit debat is de motie-Franken¹ aangenomen, die stelt dat er geen reden is voor de regering om meer ruimte te bepleiten voor de 'margin of appreciation' van verdragspartijen bij de invulling van de normen van het EVRM. De regering heeft verklaard deze motie te ondersteunen.

Tevens heeft de minister van Veiligheid en Justitie in het debat toegezegd (T01469) de 'margin of appreciation' op te willen nemen in de Brighton Verklaring, maar niet te willen codificeren in het Verdrag.² De concepttekst van de Brighton Verklaring, waarin stond dat de 'margin of appreciation' binnen het jaar zou worden gecodificeerd in het Verdrag, achtte deze minister inmiddels achterhaald.³

---

¹ Kamerstuk 32 735, C.

² Handelingen EK, 2011-2012, nr. 22, item 3, blz. 44 en 48:

De heer Kox (SP): Ik tel mijn zegeningen; als het niet klopt, hoor ik het wel vanachter de regeringstafel.

(...) 6: Er komt weliswaar een vermelding in de verklaring van Brighton over het belang van een margin of appreciation en subsidiariteit, maar we gaan het niet codificeren in de Conventie, want dat is veel te complex en niet nodig, en het zou een verkeerd signaal kunnen zijn. (...) Minister Opstelten: Ik ben de heer Kox er erkentelijk voor dat hij in twaalf punten nog een keer precies heeft aangegeven wat onze bijdrage is geweest. Dat is iets om te onthouden voor later. Dank.

Zie ook de toezegging met nummer T01469 op www.eerstekamer.nl.

³ Handelingen EK, 2011-2012, nr. 22, item 3, blz. 37: *De heer Kox (SP): (...) De minister stelt in antwoord op collega Kuiper dat het niet de weg naar codificatie is. Men wil dit in de verklaring opnemen, want dan wordt nog eens gezegd dat wij daaraan hechten. Ik doel dus op de subsidiariteit en de margin of appreciation. In de draft waar wij niet meer naar verwijzen, omdat die achterhaald is, stond nog wel dat dit principe gecodificeerd zou moeten worden, dat het een inclusion in de conventie zou moeten betekenen en dat dit binnen een jaar zou moeten gebeuren. Daar is nu dus van afgestapt. In de verklaring staat gewoon dat wij aan die twee zaken hechten, maar wij gaan er de conventie niet voor aanpassen. Zo begrijp ik de*

Datum 21 juni 2012
Kenmerk 150595.02u
blad 2

Bij brief van de minister van Veiligheid en Justitie d.d. 11 mei 2012, verstuurd mede namens de minister van Buitenlandse Zaken, is de Brighton Verklaring, zoals deze is overeengekomen tijdens de Brighton High Level Conference meeting op 19-20 april 2012, aan de Kamer aangeboden.⁴ In de bijgevoegde Verklaring staat onder punt 12 sub b dat in de preambule van het Verdrag een verwijzing naar de 'margin of appreciation' moet worden opgenomen.

De geannoteerde agenda van het Comité van Ministers van 23 mei 2012⁵ licht het standpunt van de regering ten aanzien van de definitieve tekst van de Brighton Verklaring toe:

"In het formele deel zal het CM de op 19 april 2012 in Brighton aangenomen verklaring formeel bevestigen. Nederland heeft naar aanleiding van het met uw Kamer gewisselde beleidsdebat d.d. 13 maart 2012 en in lijn met de motie Franken (Kamerstuk 32 735, C), het standpunt uitgedragen dat de verklaring geen invloed dient te hebben op de reikwijdte van de margin of appreciation in de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Dit is eveneens aan de orde geweest in het debat tijdens het Notaoverleg Mensenrechtenbeleid (met de Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken Tweede Kamer d.d. 16 april 2012, Kamerstuk 32 735, nr. 68) en is in lijn met de motie Timmermans (Kamerstuk 32 735, nr. 53). Dit standpunt heeft er mede toe bijgedragen dat een verwijzing naar de margin of appreciation (evenals een verwijzing naar het beginsel van subsidiariteit) niet langer zal worden opgenomen in de artikelen van het EVRM, zoals in eerdere versies van de verklaring nog werd voorgestaan, maar in de preambule van het Verdrag. Hiermee wordt het belang van deze beginselen bevestigd, zonder aan de reikwijdte ervan te tornen. In de schriftelijke inbreng zal ingegaan worden op de Nederlandse inzet voor een actiever CM."

Tijdens het mondelinge overleg dat de commissie ESO met de minister van Buitenlandse Zaken op 15 mei 2012 heeft gehouden, heeft de minister tevens verklaard dat de minister van Veiligheid en Justitie heeft kunnen bewerkstelligen dat de 'margin of appreciation' in de preambule is terechtgekomen in plaats van in de artikelen van het Verdrag.⁶

De commissie zou graag van de regering vernemen hoe hetgeen in het beleidsdebat door de regering is toegezegd en verklaard ter zake van de 'margin of appreciation' (namelijk (1) opname ervan in de Brighton Verklaring, (2) geen codificatie in het Verdrag en (3) opname in het Verdrag is niet langer actueel (de Kamer toen bekende concepttekst van de Brighton Verklaring zou op dat punt achterhaald zijn)) zich verhoudt tot de uiteindelijke besluitvorming. Kan de regering de commissie voorts aangeven op welke gronden de minister van Veiligheid en Justitie de Kamer tijdens het beleidsdebat van 13 maart meende te kunnen melden dat de discussie over codificatie van de 'margin of appreciation' in het Verdrag niet langer aan de orde was? Ervan uitgaande dat op 13 maart niet langer werd gestreefd naar codificatie, kan de regering de

---

minister goed? Minister Opstelten: Dat is inderdaad de kern van onze positie. De margin of appreciation moet als een belangrijk ijkpunt voor het functioneren van het Hof duidelijk in de declaration worden opgenomen.

⁴ Brief van de minister van Veiligheid en Justitie van 11 mei 2012 over de Brighton Verklaring (EK 33 000 V, X).

⁵ Geannoteerde agenda van de zitting van het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 23 mei 2012 (EK 33 000 V, Y).

⁶ Verslag van het mondelinge overleg met de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 15 mei 2012, 33 000 V, AB, blz. 8.

Datum 21 juni 2012
Kenmerk 150595.02u
blad 3

commissie dan precies aangeven wat er tussen 13 maart en 19/20 april 2012 is gebeurd waar-
door toch weer wordt voorgesteld de 'margin of appreciation' in het Verdrag (zij het in de
preambule) op te nemen, welke lidstaten dit hebben bepleit en wat de Nederlandse regering
heeft gedaan om dit voorkomen?

De commissie ziet uw reactie op bovenstaande vragen met belangstelling tegemoet en ontvangt
deze graag **vóór 5 juli 2012** na dagtekening van deze brief.

Een gelijklopende brief is verzonden naar de minister van Veiligheid en Justitie.

Hoogachtend,

Mr. dr. M.H.A. Strik

Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties